

Jelölje ρ a félgömb sugarát: $\rho = \frac{R\sqrt{3}}{2}$. ($\rho < R$). Az R sugarú gömb felszíne $A_1 = 4\pi R^2$, a ρ sugarú félgömbé pedig $2\pi\rho^2 = \frac{3}{2}\pi R^2$. Ha a szóban forgó „sapkát” a gömbre helyezük, az letakar a gömbből egy m magasságú gömbsüveget. (A kapott alakzat szimmetriasisíkjaival alkotott metszete az ábrán látható.)

Pitagorasz tétele alapján $(R-m)^2 + \rho^2 = R^2$, ahonnan $m = \frac{R}{2}$. A gömbsüveg felszíne $2\pi Rm$ -mel egyenlő. (A képlet megtalálható a Függvénytáblázatokban. Természetesen a $\pi\rho^2$ -et el kell hagynunk, mivel a gömbsüveg alapköre – a gömb belsejében lévén – a felszín alakulásában nem játszik szerepet.) A letakart rész felszíne πR^2 , a felszín növekedése ezért $\frac{3}{2}\pi R^2 - \pi R^2 = \frac{1}{2}\pi R^2$. Ez A_1 -nek éppen a nyolcad része. Tehát a kapott alakzat felszíne 12,5%-kal nagyobb a gömb felszínénél.

Pál Andrea (Jászárokszállás, Deák Ferenc Gimn., II. o.t.)

